

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.65/2021/6.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben a 2021. május 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntette és más bűncselekmény miatt ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 24.B.223/2020/10. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben 200.000 (kettőszázezer) forintra vagyonekobbzást rendel el.

A jogi diplomához kötött foglalkozástól eltiltás büntetésre vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben írt ítéletévelvádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntetében a [Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban Btk.) 295. § (1) bekezdés], valamint 2 rb. vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban büntetében (Btk. 296. § (1) bekezdés). Ezért halmazati büntetésül 1 év 5 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 2 év jogi diplomához kötött foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban annak kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Továbbá kötelezte az eljárás során felmerült 5.383.- forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet ellen vádlott és védője felmentés és enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést (Debreceni Törvényszék 24.B.223/2020/10. sorszámú jegyzőkönyv).

[3] Az ügyész az ítélet ellen a vádlott terhére hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés, ahhoz igazodóan a felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének és a jogi diplomához kötött foglalkozástól eltiltás hosszabb időtartamban történő meghatározása, valamint a vádlottnak pénzbüntetésre ítéltése és vele szemben vagyonekobbzás elrendelése érdekében jelentett be fellebbezést.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.23/2021/2. számú átiratában a vádlott és védője által bejelentett fellebbezést nem tartotta alaposnak, míg az ügyészi fellebbezést módosítással fenntartotta.

[5] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetőeljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, a szükséges és lehetséges bizonyítást foganatosította, a bizonyítékokat mérlegelési jogkörébe vonva állapította meg ítéleti tényállását. A törvényszék által megállapított tényállás megalapozott, és a másodfokú eljárásban is irányadó. A bizonyítékokat a törvényszék részletesen értékelte, és okát adta annak, hogy miért találta

bűnösnek a vádlottat. Jelen ügyben a vádlott vagylagos ajánlattétele és az ennek során megvalósított elkövetési magatartás ítélet szerinti minősítése nem ütközik a kétszeres értékelés tilalmába. A súlyosabb elkövetési alakzatba nem olvad bele az enyhébb elkövetési alakzat, amelynek okán a bűncselekmény jogi minősítése 4 rb.-ként azaz 2 rb. a Btk. 295. § (1) bekezdéssel meghatározott vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban büntette és 2 rb. a Btk. 296. § (1) bekezdéssel meghatározott és aszerint minősülő és büntetendő vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntette, helytálló.

[6] A fellebbviteli főügyészség is kiemelte, hogy súlyosító körülményként értékelendő miszerint a vádlott ügyvédi felkészültségét, képzettségét bűncselekmény elkövetésére használta fel. A bűncselekmények súlya és a hasonló jellegű bűncselekmények gyakorisága miatt a generális és speciális prevenció célja csak magasabb tartamú szabadságvesztés büntetéssel és a próbaidő magasabb tartamban való meghatározásával érhető el. Továbbá szükséges a vádlottal szemben alkalmazott foglalkozástól eltiltás hosszabb tartamban való meghatározása is, melynek helyes megnevezése „az egyetemi jogi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás” mely megnevezés megfelel a bírói gyakorlatnak. Tekintettel arra, hogy a vádlott azért követte el a bűncselekményt, mert saját családja számára kívánta megszerezni az ügy tárgyát képező árverezésre kerülő ingatlant, vele szemben indokolatlanul került mellőzésre pénzbüntetés kiszabása, melynek szükségességét a jövőbeli kellő visszatartó hatás elérése is indokolja.

[7] A Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontja alapján vagyonek Kobzás alkalmazása is szükséges. Bár a vádlott nem gyarapodott a bűncselekmény kapcsán semmilyen vagyonnal, azonban a vagyonek Kobzást el kell rendelni arra a vagyonra is, amely az adott vagy ígért vagyoni előny tárgya volt, így vele szemben 200.000 (kettőszázezer) forintba vagyonek Kobzás elrendelése is indokolt.

[8] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Debreceni Ítéltábla a Debreceni Törvényszék ítéletét akként változtassa meg, hogy a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és felfüggesztés próbaidejét, valamint a jogi diplomához kötött foglalkozástól eltiltást hosszabb időtartamban határozza meg, a foglalkozástól eltiltás megnevezés pontosításával; valamint a Btk. 50. § alapján pénzbüntetésre is ítélje a vádlottat, és a Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontja alapján rendeljen el 200.000 forint vonatkozásában vagyonek Kobzást. Egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

[9] A másodfokú bíróság a fellebbezésekre tekintettel a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 599. § alapján nyilvános ülést tűzött ki.

[10] A nyilvános ülésen a védő a fellebbezésében foglaltakat módosította. A felmentésre irányuló indítványát nem tartotta fenn, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást elfogadta. A kiszabott büntetés mértékével is egyetértett, azonban a foglalkozástól eltiltás mellőzését kérte a vádlott megélhetésének biztosítása céljából. Az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezését nem tartotta alaposnak, a pénzbüntetés és vagyonek Kobzás kiszabására vonatkozó indítvány elutasítása mellett.

[11] Az ügyészség súlyosításra, a vádlott és védője enyhítésre irányuló fellebbezése részben megalapozott.

[12] A védő kizárólag a kiszabott foglalkozástól eltiltás intézkedés és az ügyészi fellebbezésben foglalt pénzbüntetés és vagyonek Kobzás mellőzése érdekében tartotta fenn a fellebbezését, így az ítéltábla a fellebbezés irányára és jellegére tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 590. § (3) bekezdése alapján bírálta felül annak megjegyzésével, hogy az adott perjogi helyzetben a Be. 583. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a jogorvoslatnak szükségszerű következménye a korlátozott felülbírálat.

[13] A hatályos szabályozás, a Be. 584.§ (3) bekezdésének rendelkezései szerint, kizárólag a korlátozott fellebbezés esetére tiltja meg a bejelentett fellebbezőkiterjesztését, ami értelemszerűen a bejelentett fellebbezés szűkítésére nem vonatkozik.

[14] A Be. 5. § (3) bekezdésének előírása folytán, ha a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezést, illetve részét bírálja felül.

[15] Be. 590. § (5) bekezdés a) és c) pontja azonban a felülbírálatot kiterjeszti az eljárási szabályok megtartására, a bűnösség megállapítására, és a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésekre is. A felülbírálat ezért csak részben korlátozott és ez elsődlegesen a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjában szabályozott teljes tényálláshoz kötöttségben nyilvánul meg, mert a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát nem vizsgálja, és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Mindez a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontjában megjelölt ún. történeti tényállásra vonatkozik, és nem zárja ki a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott tények módosítását.

[16] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút, sem olyan súlyos relatív hibát, amely hatályon kívül helyezési okot képezne.

[17] Miként az ítéltábla már utalt rá, a történeti tényállás megalapozottságát a másodfokú bíróság nem vizsgálhatta, határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

[18] Az ítéltábla teljes mértékben egyetértett a törvényszékkel, valamint a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakkal abban, hogy a vádlott cselekménye 2 rb. vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntettének, és 2 rb. vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban büntettének minősül.

[19] A Btk. 295. § (1) bekezdése alapján, aki azért, hogy más a bírósági, választott bírósági vagy hatósági eljárásban törvényes jogait ne gyakorolja, vagy kötelezettségeit ne teljesítse, neki vagy rá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad, vagy ígér, valósítja meg a vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntettét.

[20] A bírósági vagy hatósági eljárásban elkövetett aktív, illetve passzív vesztegetést a törvény két önálló tényállásban szabályozza. A Btk. 295. § az aktív vesztegetőt rendeli büntetni. Az aktív vesztegető célja a passzív alany megakadályozása abban, hogy bírósági, választottbírósági vagy hatósági eljárásban jogait gyakorolja vagy kötelezettségét teljesítse. Azaz a cselekmény célzatos, és kizárólag egyenes szándékkal követhető el. A cselekmény megvalósul az előny ígéretével is, és befejezetté válik anélkül is, hogy az előnyt a passzív alany elfogadná. A Btk. 295. § (1) bekezdés szövegében az „előny” elé a „jogtalan” jelzőt a 2015. évi LXXVI. törvény illesztette be 2015. július 1. napjával kezdődőleg. Az előny jogtalan minősítése egyértelművé teszi, hogy az büntetendő jogszerűtlen magatartáshoz kapcsolódik.

[21] Akkor, ha különböző ügyekben adja, vagy ígéri az előnyt az elkövető akár ugyan azon személynek, a cselekmények az ügyek számához igazodó bűnhalmazatot alkotnak. Ugyan azon ügyben ugyan azon személy által elkövetett cselekmény egységnek minősül akkor is, ha az előnyt részletekben adja át, vagy ígéri. Folytatólagos akkor lehet a cselekmény, ha ugyan abban az ügyben, ugyan annak a személynek azonban több alkalommal ad vagy ígér egymástól elkülönített előnyt, különböző időpontokban az elkövető.

[22] Egyetértett az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség okfejtésével, hogy ugyanazon árveréssel kapcsolatban megtett ugyanarra az ingatlanra vonatkozó törvénysértő ajánlat az

eltelt idő rövideje miatt, és a korábban kifejtettekre is tekintettel a folytatólagos egység megállapítására alkalmatlan, hisz valójában egyszeri ajánlatról volt szó, mely megismétlésre került vonatkozásában, ezért az általa 2018. augusztus 13. napján felajánlott illetőleg az augusztus 14. napján ezen ajánlatot megerősítő jogtalan előny ígérese, természetes egységet képeznek. (EBD 2015.B.26, BH 2017.213. III.)

[23] A cselekmények rendbeliségét a korrupciós törvényellenes kapcsolatok száma határozza meg, azaz bűnhalmazat létesül, ha jogvédte érdeket a vádlott több esetben megsértette (BH. 1984.215).

[24] vádlott 2018. augusztus 14. napján ügyvédi meghatalmazás csatolása mellett, képviselte az számon lefolytatott és alatti 2 hektár szántó besorolású mezőgazdasági ingatlan árverése során, melyen nem csak hanem is ajánlattevőként vett részt. A megállapított tényállás alapján a jelenlévő vádlott a helyszínen lévő és részére ajánlott jogtalan előnyt, azért, hogy törvényes jogait ne gyakorolják az árverésen és ne tegyenek vételi ajánlatot az ingatlanra.

[25] A bírói gyakorlat által kimunkált jogesetek alapján a vesztegetés annyi rendbeli, ahány személynek adják vagy ígérk a jogtalan előnyt (BH.2006 178.). Mindezek alapján mivel ésirányába is történt ajánlattétel, ezért nyilvánvaló, hogy a vádlott cselekménye 2 rendbeliként minősíthető, a Btk. 295. § (1) bekezdésében foglalt vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntette vonatkozásában.

[26] vádlott azonban ugyan azon eljárás keretein belül vagylagos ajánlatot is tett, hiszen nem csak jogtalan előnyt ígért, az árverésen jelenlévő és ajánlatot tenni készülő részére, hanem közölte, hogy ha azt szeretnék, hogy ő se tegyen ajánlatot, akkor a jelenlévő árverési vevők fizessenek számára - forintot.

[27] A Btk. 296. § (1) bekezdése alapján, aki azért, hogy bírósági, választottbírói vagy hatósági eljárásban törvényes jogait ne gyakorolja, vagy kötelezettségét ne teljesítse, jogtalan előnyt kér, a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével, vagy elfogadójával egyet ért, valósítja meg a vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban büntettét.

[28] A bírósági vagy hatósági eljárásban elkövetett aktív, illetve passzív vesztegetést a törvény két önálló tényállásban szabályozza. Az aktív vesztegetőt rendeli büntetni a Btk. 295. §-a, míg a passzív vesztegetőt a Btk. 296. §-a. A Btk. 296. § alapján az elkövetési magatartás elsősorban az előny kérése, illetve annak, vagy az előny ígéretének elfogadása.

[29] A látszólagos alaki halmazatot általánosságban az jellemzi, hogy az elkövető egyetlen cselekménye látszik megvalósítani több bűncselekményt, ám csak az egyik törvényi tényállás nyerhet alkalmazást.

[30] A látszólagos alaki halmazat esetei közül a specialitás fel sem merülhet, amikor a jogalkotó az egyik bűncselekményi tényállásból kiemel egy másikat olyan további ismérvek megjelölésével, amely folytán a két diszpozíció a generális és speciális viszonyba kerül egymással, és ilyenkor kizárólag a speciális bűncselekmény megállapításának van helye.

[31] Nem merülhet fel az alaki halmazat esetei közül az ún. konzumpció elve sem, amikor az elkövető cselekménye elvileg mind az ún. átfogó, mind a kevésbé átfogó tényállás keretei közé beilleszthető lenne ugyan, azonban a szélesebb körű és súlyosabb büntetéssel fenyegetett tényállás elnyeli a kevesebbet, feltéve, hogy a tényállások találkozása szükségképpen vagy gyakori. A konzumpció elve azt jelenti, hogy a két bűncselekmény in abstracto szükségképpen vagy legalábbis gyakori együttes előfordulása esetén az átfogó bűncselekmény büntetési tétele úgy kerülhet megállapításra a jogalkotó részéről, hogy annak keretében a vele gyakran együtt járó, kevésbé átfogó bűncselekmény is értékelhető legyen. Abban az esetben, amikor az elkövető cselekménye csak a konkrét esetben illik bele két vagy

több tényállás keretei közé, valóságos halmazatot kell megállapítani, mert csak ez felel meg a valamennyi körülmény értékelésére vonatkozó követelménynek.

[32] A bírói gyakorlat által kimunkáltan ún. anyagi halmazat valósul meg akkor, ha két törvényi tényállás térben és időben elkülönülten megvalósul, és azokat együttesen állapítja meg a bíróság. Ha a térben időben elkülönülő két bűncselekmény úgy illik bele több dispozíció keretébe, hogy az egyik megvalósulása kizárja a másik megállapításának a lehetőségét, akkor a halmazat látszólagos.

[33] A látszólagos anyagi halmazat jogtudomány és bírói gyakorlat által kimunkált esetei közül nem merülhet fel az önállóan részselekmény, hiszen ebben az esetben az ugyanazon bűncselekmény külön-külön is büntetni rendelt stádiuma esetén zárja ki a halmazat megállapítását, de nem jöhet szóba az önállóan eszközselekmény sem, amikor az eszközselekményként értékelhető bűncselekmény a célselekménynek szükségszerű feltétele, anélkül in abstracto sem lenne elkövethető a másik bűncselekmény.

[34] A látszólagos anyagi halmazat esetei közül nem érvényesülhet a beolvadás (vagy összeolvadás) esete sem, ami akkor lenne megállapítható, ha olyan részselekmények találkoznak, amelyek egymással a több és a kevesebb viszonyában vannak. Főszabályként a beolvadás akkor merülhet fel, amikor az elkövető egyes cselekményeit azonos sértett sérelmére egységes akarat elhatározással valósítja meg, és a látszólag több bűncselekmény törvényi tényállását is kimerítő cselekmények egymással szoros tér- és időbeli kapcsolatban állnak. Nem lehet szó beolvadás esetében természetes egységről, mert az egyes részselekmények nem ugyanabba az alaptényállásba illeszkednek.

[35] További esete a látszólagos anyagi halmazatnak, amikor az utóbbi bűncselekmény valamely körülményre tekintettel az alapcselekmény társadalomra veszélyességét már nem fokozza, hiszen azt az előcselekményben a jogalkotó már értékelte. Ilyen eset, ha az előcselekményben megfogalmazott célzatot utóbb ténylegesen realizálja az elkövető.

[36] Látszólagos az anyagi halmazat akkor is, ha az elkövető részéről a jogszerű magatartás tanúsítása lényegében önfeljelentést jelentene, azaz, ha az utócselekmény elkövetésétől való tartózkodás esetén e cselekményével leleplezné korábban elkövetett bűncselekményét, ami egyfajta elvárhatóság hiányaként értelmezhető. Jelen esetben azonban nem jogszerű magatartás kifejtése történt, hanem más jogi tárgyat sértő újabb bűncselekményt követett el a vádlott az ítéleti tényállás szerint. Összességében a halmazat látszólagossága szempontjából döntő az, hogy egyetlen jogi relevanciával bíró körülmény se kerüljön duplán, kétszerese értékelésre, de olyan se legyen, amely nem került értékelésre.

[37] Mindezek alapján a két bűncselekmény halmazata valóságos, ha az elkövető cselekménye két vagy több egymást ki nem záró bűncselekmény tényállásába is beleillik, mint jelen ügyben is, hisz ez volt a jogalkotó célja is az új szabályozással, súlyosabban büntetni az előny kérőjét vagy elfogadóját, ahhoz képest, aki az előnyt adja vagy ígéri. A vádlott mindkét törvényi tényállást kimerítette, az előadását és kérését is értékelni kell. Így cselekménye befejezetté vált a vagylagos ajánlat megtételekor, és azzal megvalósította mind az aktív mind a passzív vesztegetés törvényi tényállásában foglaltakat.

[38] A vádlott a cselekményeivel a tettazonosság keretein belül mozognak, és ezen vagylagos ajánlat megtétele során mindkét törvényi tényállást ki merítette, és azok együttes értékelése a fentebb kifejtettekre tekintettel nem ütközik a kétszeres értékelés tilalmába sem.

[39] Így helytállóan került sor a törvényszék által a bűncselekmények jogi minősítéseként 4 rendbeli bűncselekménynek, azaz 2 rendbeli a Btk. 295. § (1) bekezdése szerint minősülő és büntetendő vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban büntetnének, valamint 2 rendbeli a Btk. 296. § (1) bekezdésével meghatározott vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban büntetnének a megállapítására.

[40] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi körülményeket feltárta, a súlyosító tényezőknek a vádlott társadalomra veszélyességének és a bűncselekmény tárgyi súlyának megfelelő nyomatékot tulajdonított, és a vádlottal szemben a büntetési tétel halmazati büntetés szabályai szerinti középértéktől eltérően kiszabott mértéke sem túl enyhének, sem túl szigorúnak nem tekinthető, melynek lényeges súlyosítása vagy enyhítése sem indokolt.

[41] A büntetés kiszabása tekintetében a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a Btk. 79. § szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető akár más bűncselekményt kövessen el (egyéni és általános megelőzés). A Btk. 80. § (1) bekezdése szerint a büntetést e törvényben meghatározott keretek között a céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalom veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez. A büntetés kiszabása során igen hangsúlyos az egyéniesítés valamint a tetтарыosság követelménye.

[42] A büntetés kiszabás során a büntetőjog általános elveire és az alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményekre is figyelemmel kell lenni. „A büntetéssel történő jogkorlátozásnak meg kell felelnie az arányosságnak, a szükségszerűségnek és az „ultima ratio elvének.” (1214/B/1990 AB határozat).

[43] A szankció arányossága azt is jelenti, hogy a hasonló tett elkövetőit hasonló büntetéssel kell súlytani, az elkövetett tethez és a bűnösség mértékéhez is viszonyítva, de az arányosság vizsgálata a sérelem, a kár, a bűnösség foka, a bűncselekmények egybevetését is feltételezi. Az arányosság jelenti a tetтарыosságot, de a büntetésnek az elkövető személyiségéhez is igazodnia kell. Az egyéniesítés azonban nem sértheti a bírói gyakorlat egységének elvét, amely a jogbiztonság és a törvény előtti egyenlőség szempontjából alapvető. Ennek megfelelően a hasonló súlyú bűncselekményekre, illetve a hasonló személyi körülményekkel jellemzett elkövetőkkel szemben nem szabad lényegesen eltérő szankciókat alkalmazni. Az egyes bűncselekmények természetéhez és a súlyához igazodó büntetési rendszer és a büntetés kiszabás normatív előírásain nyugvó büntetések együttesen szolgálják a jogállami büntetés funkcióját, a társadalom védelmét, a szankcióval történő arányos és megérdemelt viszonzást, valamint a generális és speciális prevenciót. A büntetés kiszabása során figyelembe kell venni a már idézeteknek megfelelően a bűnelkövető személyi körülményeit, többek között az előéletét (23/2014. (VII.14.) AB határozat III. rész 42. bekezdés).

[44] Az elsőfokú bíróság megindokolta, hogy miért tért el a középértéktől a büntetés meghatározásánál, mely a kialakult bírói gyakorlatot is figyelembe véve, a fokozatosság illetőleg az egyéniesítés elvét is szem előtt tartva, tetтарыos büntetésnek minősül, melynek súlyosítására lehetőséget nem látott az ítéltábla. A felfüggesztés időtartama is megfelel a szabadságvesztéshez kapcsolódó büntetés kiszabási gyakorlatnak, mely nem tekinthető enyhének és eltúlzottnak sem a cselekmény társadalomra veszélyességére is figyelemmel

[45] A 78. BK vélemény szerint akkor, ha korrupciós bűncselekmény elkövetése során a passzív vesztegető, azaz a vesztegetés elfogadója az aktív vesztegetőtől a vagyoni előnyt megszerzi, vele szemben arra, mint a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggően szerzett vagyonra, a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonelkobzást kell elrendelni. A passzív vesztegetővel szemben azonban nem lehet vagyonelkobzás elrendelni, ha a bűncselekmény elkövetése révén, vagy azzal összefüggésben nem szerezte meg a vagyoni előnyt. Ugyanakkor, az ígért vagyoni előny tárgyára is vagyonelkobzást kell elrendelni. Az intézkedést az aktív vesztegetővel szemben kell alkalmazni. Elrendelésnek azonban csak akkor van helye, ha az ígért vagyoni előny tárgya az elkövetést megelőzően az elkövető rendelkezésére állt, és az bizonyítottan arra

szánta, hogy vagyoni előnyként a passzív vesztegetőnek juttassa. A vagyoni előny leggyakrabban pénzbeli, vagy pénzértékű dolog juttatás (BJD 676).

[46] Egyetértett tehát az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség vagyonek Kobzás elrendelésére irányuló indítványával, ezért vádlottal szemben az ígért vagyoni előny vonatkozásában 200.000 forint vagyonek Kobzást rendelt el melynek összege és számára jogtalanul ígért - forintból tevődik össze.

[47] Nem látta azonban indokoltnak a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés mellett pénzbüntetés alkalmazását az ítéltábla.

[48] A törvényszék által ebben a körben kifejtettekkel az ítéltábla is egyet értett, az ott kifejtett jogi okfejtés helytálló, mivel a pénzbüntetés aránytalan terhet róna a vádlottra, és túlmutatna a büntetés arányosságán és szükségszerűségén.

[49] A Btk. 52. § (1) bekezdés a) pontja szerint a foglalkozás gyakorlásától azt lehet eltiltani, aki a bűncselekményt a szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével követi el, a b) pont szerint pedig azt, aki a bűncselekményt a foglalkozása felhasználásával szándékosan követi el. vádlott 2018. augusztus 14. napján ügyvédi meghatalmazás alapján képviselte házastársát az számon lefolytatott ingatlanárverési eljárásban, mely azt feltételezné, hogy ügyvédi hivatásával visszaélve, annak alapvető szabályait megszegve követte el a bűncselekményt. Ezzel szemben az ítéltábla azt állapította meg, hogy ugyan meghatalmazással, de házastársa, így saját családja érdekében járt el az árverésen. Az, hogy ügyvédi hivatását ennek érdekében visszaélészerűen felhasználta volna, nem nyert megállapítást, erre az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásban sincs utalás.

[50] A Btk. 53. § (1) bekezdése alapján a foglalkozástól eltiltás preventív célú. A foglalkozás gyakorlásától való eltiltás, mint jogfosztó-jogkorlátozó büntetés, a hatályos Btk. szerint bírói mérlegelésen alapul.

[51] Az ítéltábla a vádlott által kifejtett magatartás vonatkozásában nem látta igazoltnak, hogy a bűncselekmény elkövetése során ügyvédi felkészültségét, képzettségét használta volna fel, ezért a vele szemben kiszabott jogi diplomához kötött foglalkozástól eltiltás büntetésre vonatkozó rendelkezést mellőzte.

[52] A foglalkozástól eltiltás büntetés elsőfokú bíróság általi megnevezése vonatkozásban a fellebbviteli főügyészség átiratában jelzettekkel, miszerint az pontosításra szorul, az ítéltábla egyetértett. A szakképzettséget igénylő foglalkozások körében a foglalkozástól eltiltás egységesen mondható ki, nem szűkíthető le valamelyik szakfoglalkozás gyakorlására (BJD 2535. Kúria 18. BK vélemény). A „jogi egyetemi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás” megnevezés az, amely Kúria által is megerősített bírói gyakorlatnak megfelel (BH 2005.337., Debreceni Ítéltábla Bf.II.899/2013., Kúria Bhar.III.1659/2014., Debreceni Ítéltábla Bf.III.807/2014.). A joggyakorlat indoka az, hogy a jogvégzett terheltnak ne legyen esélye diplomájának más szakterületen hasznosítására az eltiltás tartalma alatt.

[53] Ennek ellenére, az egyértelműség szempontját előtérbe helyezve, a büntetés mellőzése során megtartotta az elsőfokú bíróság által alkalmazott megnevezést.

[54] Az ítéltábla az egyéb joghátrányok mérséklését nem tartotta indokoltnak, így ezen túl a védelem enyhítésre, míg az ügyészség súlyosításra irányuló fellebbezését sem találta egyebekben alaposnak.

[55] A kifejtettekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla a Debreceni Törvényszék, mint elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja, és a Be. 606. § (1) bekezdés alapján a jelzett körben megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezését annak

helyes indokai alapján a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontja, és a Be. 605. § (1) bekezdés értelmében helybenhagyta.

Debrecen, 2021. május 10.

Dr. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke, Dr. Virágh Pál sk. előadó bíró, Dr. Elek Balázs sk. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 24.B.223/2020/10. számú ítélete a másodfokú ítéletben írt változtatásokkal jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2021. május 10.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke